

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/192/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116208494
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7116208494.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. R. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., K. H. Č., X, E. na návrh matky P. R. nar. X.X.XXXX bývajúcej v E. na N. č. XX za účasti otca R. R. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v E. na N. č. XX v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo 6.9.2016 č.k. 21P 48/2016-27 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom výroku o dlžnom výživnom a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo 6.9.2016 č.k. 21P 48/2016-25 zveril mal. B. R. nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, od otca určil výživné 100 € mesačne od 18.4.2016 do budúca, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu matke dieťaťa a dlžné výživné 213,33 € za obdobie od 18.4.2016 do 31.8.2016 povolil otcovi splácať spolu s bežným výživným po 20 € mesačne až do zaplatenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti výroku rozsudku o dlžnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa s odôvodnením, že v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nespravodlivé a nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, keďže z výsluchu účastníkov konania je zjavné, že sa o rodinu staral, platil náklady bývania, nakupoval a varil, opravoval pokazené spotrebiče, dával dcére vreckové, a teda sa o domácnosť riadne staral. S poukazom na to, že matka dieťaťa je fyzicky silná žena a požíva alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých je agresívna, pre obavy o svoje zdravie a život si v súčasnosti zabezpečuje samostatné bývanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokovej časti týkajúcej sa dlžného výživného a tento výrok zrušil a dlžné výživné matke nepriznal, pretože je v rozpore so zisteným skutkovým stavom a aj s dobrými mravmi s poukazom na to, že matka výživné používa na kúpu alkoholu a na náklady bývania prispieva menej, ako polovicou napriek upozorneniu súdu, že je povinná prispievať na tieto náklady vo výške jednej polovice.

3. Matka dieťaťa a kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

5. Podľa § 391 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho

súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

6. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

7. Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O uvedenú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vady spôsobujúce zmätočnosť konania môžu nastať aj pri samotnom vydávaní rozhodnutia ako dôsledok absencie niektorej jeho podstatnej časti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti, alebo neodôvodnenosti, prípadne úplne chýbajúceho skutkového stavu a právneho posúdenia veci, ale rovnako aj diametrálnou rozpornosťou výroku rozhodnutia s jeho dôvodmi, vecnou rozdielnosťou medzi vyhláseným rozhodnutím a jeho písomným vyhotovením, ale aj rozpornosťou jednotlivých výrokov rozhodnutia. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie a preto je potrebné vždy takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obsah práva na súdnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatnení, ale jej obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak práva na súdnu ochranu. Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnymi vyústením doterajšieho priebehu a výsledku o konaniach, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Neodôvodnené alebo nedostatočne odôvodnené rozhodnutie nedovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako si súdy ich vec vyložil a ako aplikoval príslušné právne a procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

8. Odvolací súd predtým, ako pristúpil k preskúmaniu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o dlžnom výživnom sa vysporiadal s námietkou otca, ktorá je súčasťou jeho odvolania, že sa po vyhlásení rozsudku v predmetnej veci nevzdal práva odvolania a po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania zo 6.9.2016 o 13.30 hod. (zvukový záznam 00-113.mp3) nepochybne zistil, že zvukový záznam neobsahuje prednes otca (rodičov) o vzdaní sa odvolania proti vyhlásenému rozsudku vo veci sp.zn. 21P 48/2016 dňa 6.9.2016.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o dlhu na výživnom za obdobie od 18.4.2016 do 31.8.2016, ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom v § 66CMP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa neriadil dôsledne § 185 CSP, pretože dôsledne nezistil všetky okolnosti významné pre rozhodnutie o dlhu na výživnom za obdobie od podania návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu 18.4.2016 do rozhodnutia

31.8.2016, najmä riadne nevykonával dokazovanie o rozsahu plnenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletej B. v rozhodnom období formou vecného plnenia napriek tomu, že z výpovede rodičov nepochybne vyplýva skutočnosť, že otec platí náklady bývania za byt, v ktorom bývajú spoločne, chodí s dcérou po obchodoch a nakupuje pre ňu a navyše z výpovede otca vyplýva, že pre dcéru zabezpečoval čiastočne aj stravovanie. Súd prvej inštancie sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie, že pri výživnom pre maloletú B. 100 € mesačne je dlžné výživné 213,33 € za obdobie od podania návrhu matky, t.j. 18.4.2016 do 31.8.2016 bez toho, aby uviedol, ktoré skutočnosti vo vzťahu k dlhu na výživnom považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a akými úvahami sa pri určovaní dlhu na výživnom riadil. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacej námietke otca o rozpore s dobrými mravmi dodáva, že § 75 ods. 2 Zákona o rodine nie je možné aplikovať pri určení výživného pre maloleté dieťa. Pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie o dlhu na výživnom je iba konštatovaním matematického výpočtu výživného a úplne absentuje odôvodnenie predmetného výroku rozhodnutia, nota bene rozhodnutie súdu o dlžnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia je zmätočné a nepreskúmateľné, preto odvolací súd rozsudok v tejto časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 CSP vec vrátil v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Zásadne platí, že všetko, čo bolo na vyživovaciú povinnosť dieťaťa plnené do rozhodnutia súdu, musí byť súdom v jeho rozhodnutí vzaté do úvahy a zúčtované voči výživnému, ktoré bolo súdnym rozhodnutím stanovené. Voči súdom určenému výživnému je treba zúčtovať všetky plnenia, ktoré boli poskytnuté na vyživovaciú povinnosť v rozhodnej dobe (v tomto prípade počiatok súdom určenej vyživovacej povinnosti). Do plnenia vyživovacej povinnosti sa započítava všetko, čo povinný plnil od dátumu určenia výživného súdom, ale vždy musí ísť o plnenia vyživovacej povinnosti, nie o príležitostné plnenie, ktoré má povahu daru, alebo ktoré vzhľadom k spôsobu, akým bolo vykonané, nemožno považovať za zabezpečenie úhrady osobných potrieb dieťaťa. Do plnenia, ktoré treba považovať za plnenie vyživovacej povinnosti patrí výživné zaplatené v peniazoch a všetky relevantné vecné plnenia (aliquótna časť nákladov na bývanie, poskytovanie stravy, ošatenie a obuv, školské potreby a poplatky za činnosť organizovanú školou a podobne), teda všetky vecné plnenia, ktoré spĺňajú charakter výživného v zmysle relevantných ustanovení Zákona o rodine.

12. Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvej inštancie vykonať dôsledné dokazovanie v naznačenom smere, prípadne v širšom rozsahu, ak sa ukáže byť potrebným, najmä zohľadniť všetky relevantné vecné plnenia vynaložené otcom v prospech dieťaťa v rozhodnom období a v odôvodnení rozhodnutia jasne a výstižne vyhodnotiť, ktoré plnenia považoval za preukázané a spĺňajúce charakter výživného, resp. ktoré nie a z akého dôvodu. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že nie je možné kvantifikovať úplne presnou peňažnou sumou rozsah plnenia vyživovacej povinnosti ak ide o vecné plnenie a vždy pôjde o viac, či menej približný odhad, pričom úlohou súdu je autoritatívne nastoliť zákonné a čo najviac spravodlivé riešenie. Následne bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o dlhu na výživnom za obdobie od podania návrhu matky, resp. určenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu (18.4.2016), rovnako dôsledne posúdiť spôsob zaplatenia dlhu na výživnom a svoje rozhodnutie odôvodniť podľa § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho závery vyplývali zo zisteného skutočného stavu a úvahy, ktorými sa riadil pri rozhodnutí boli preskúmateľné a logicky správne.

13. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je:

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.